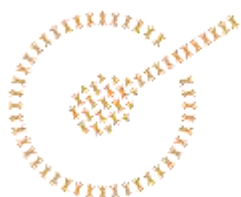
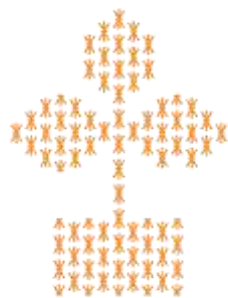

Møre og Romsdal

ÅRSMELDING 2021/2022

MØRE OG ROMSDAL BYGDEKVINNELAG

Innhold

1. Distriktsstyret 2021/2022
2. Hilsen fra distriktsleder
3. Hilsen fra distriktsstyrets fadder
4. Sammendrag årsmeldinger fra lokallaga
5. Jubilanter 2021
6. Samrådsmøte 09.10.2021 i Tresfjord
7. Organisasjonskurs 23.10.2021 i Valldal
8. NBKs inspirasjonsseminar 5.-7.11.2021 på Lillehammer
9. Året med bondelaget
10. Studieforbundet Kultur og Tradisjon
11. Julekalender 2021

Distriktsstyret 2021

F.v. Vivi-Ann Haukås – Nelly Marie Ytterli – Bjørg Sætren Kleppe – Liv Borghild Hildre – Gunda Bele

STYRET I MØRE OG ROMSDAL BYGDEKVINNELAG

Styret i Møre og Romsdal bygdekvinnelag 2021 ble valgt på årsmøtet den 22.04.2021, og konstituerte seg i styremøte den 05.05.2021:

Leder	Liv Borghild Hildre (Tresfjord bygdekvinnelag)
Nestleder	Nelly Marie Ytterli (Valldal bygdekvinnelag)
Kasser	Gunda Bele (Åsskard bygdekvinnelag)
Sekretær	Solvor Heggli (Austefjord bygdekvinnelag)
Styremedlem/sekretær	Vivi-Ann Haukås (Vassenden bygdekvinnelag)
1. vara/styremedlem	Björg Sætren Kleppe (Valldal bygdekvinnelag)
2. vara	Eli Skavnes (Tresfjord bygdekvinnelag)
3. vara	Gerd Dragseth (Gjøra bygdekvinnelag)

Det har vært holdt ni styremøter i perioden (*medregnet styremøte i forkant av årsmøtet i februar*). Det er til sammen behandlet 85 saker. Hovedsaker har vært:

- Konstituering av styret
- Tildeling og oppfølging av fadderlag
- Årshjul
- Oppgavefordeling i styret
- Ny logo og nye maler
- Nettsiden – facebooksidene -
- Guatemalaprojektet
- Julekalender 2021
- Innkjøp av PC til laget
- Samrådsmøte
- Møte med lokallaga
- Organisasjonskurs
- NBKs inspirasjonsseminar
- Verveuker
- Frivillighetsåret 2022
- Høring ny politisk plattform
- Høring vedtektene § 5b
- Årsmøteforberedelser

I tillegg har det vært arrangert to fellesmøter for lokallaga via video 02.06.2021 og 21.09.2021, samrådsmøte 09.10.2021 og organisasjonskurs 23.10.2021.

HILSEN FRA DISTRIKTSLEDER

Møre og
Romsdal

Kjære Bygdekvinner!

Da er tiden inne for årsmøte igjen.

I år blir det på Scandic Parken Hotell Ålesund

Lørdag 26 februar, registrering kl 11, program

Søndag 27 februar, start kl 0900, Årsmøte

(med forbehold om Smittesituasjonen)

Vi gleder oss skikkelig til å kunne møtes igjen og krysser fingrene for at dette lar seg gjennomføre fysisk.

Vi har lagt bak oss enda et «Korona år»

Mange lokallag har fått til mye, andre har slitt litt.

Vi forstår at det ikke har vært så enkelt å møtes og arrangere noe.

Vi ser lysere på 2022 og håper virkelig vi kan komme oss tilbake til vårt gode samarbeid i bygda.

2022 er Frivillighetens år, så her har vi muligheten til å vise hva vi står for.

Det å jobbe for at bygda vår skal være en god plass å bo, er grunntanken vår.

Hva hadde vel bygde Norge vært uten oss frivillige.

Nå ser det ut til at Norge åpner opp igjen, så får vi prøve å riste av oss «Korona» støvet og brette opp ermene igjen. Bygda trenger oss og vi trenger bygda.

Gleder meg til å møtes på årsmøte

Vennlig hilsen

Liv Borghild Hildre

Kjære lokallag i Møre og Romsdal!

Da er det igjen tid for å møtes til årsmøte til Møre og Romsdal Bygdekvinnelag. Nå er det bare å krysse fingre for at vi får kan treffes på Parken Hotell i Ålesund.

Etter 2 år med pandemi har dette fått følger for Bygdekvinnelaget på alle nivå. Smittevern – har gjort at mange lokallag/distriktslag har slitt med å holde oppe aktiviteten.

Derfor håper jeg på denne våren at vi kan begynne å leve litt mer normalt.

Håper våren kommer med lys og varme som gir inspirasjon til å planlegge gode møter og aktiviteter i lokallagene.

Vi i Norges Bygdekvinnelag mener at frivilligheten er en bærebjelke i lokalsamfunn. Frivilligheten skaper engasjement og aktiviteter som gir gode liv og levende bygder.

Norges Bygdekvinnelag skal markere «Frivillighetens år» 16 oktober 2022.

Da blir det «Vår dag – kampanje»

Tema for dagen er mangfold og bærekraft, og med så mange flinke og kreative Bygdekvinner i fylket, så blir dette en fin dag.

Gleder meg å se hva dere finner på og husk den viktige jobben dere gjør i lokalsamfunnet.

Gleder meg å treffe dere slutten av februar!

Med vennlig hilsen

Monika Frisvold Vågan

Norges Bygdekvinnelag

LOKALLAGA I MØRE OG ROMSDAL

Antall lokallag

Det er i Møre og Romsdal registrert til sammen 32 lokallag og 511 betalende medlemmer. Av disse er det 9 ungdomsmedlemmer.

6 lag er lokalisert på Sunnmøre, 14 i Romsdal og 12 på Nordmøre.

Stranda og Øksendal bygdekvinnelag har i sine årsmøter vedtatt å legge ned lokallaget. Det vil si at tallet på antall lokallag blir redusert til 30.

Styremøter – medlemsmøter

Det har blitt gjennomført 64 styremøter til sammen i løpet av året.

Antall medlemsmøter/åpne møter er 122 og møter med kvinner med minoritetsbakgrunn er 45. Til sammen har 1 628 personer deltatt på disse åpne møtene/arrangementene.

Kurs

Det er meldt inn fem kurs i regi av Studieforbundet Kultur og Tradisjon; organisasjonskurs, kurs i spinning og vev, kurs i kvitsøm og bukse-/vestkurs. Til sammen 59 deltakere var med på kursene.

Aktiviteter – prosjekt - samarbeid

Noen lokallag har hatt arrangement i regi av NBK-prosjektene

- Guateamala
- KvinnerUT
- Fra jord til bord og
- Verdens Matvaredag og bruk hele dyret.
Ett lag delte ut smaksprøver på lammegryte.
Et annet lag arrangerte balldag.

Lagene har hatt egne arrangement og i samarbeid med andre lag/foreninger. Her er noen av de:

- sommerskole sammen med Frivillighetssentralen
- kiosksalg i samarbeid med idrettslaget
- 8.mars-arrangement sammen med annet bygdekvinnelag
- kulturdager for 5.klassinger (malt korn, kinna smør, bakt flatbrød)
- Kulturminnedagen
- handle lokalt-dagen
- hold Norge rent, skolelunsj
- julemesse
- pynting ifbm. høsttakkefest i kirka
- strikkekveld, der flerkulturelle kvinner ble invitert med
- kunstutstilling ifbm. kulturvekkå

Vervetiltak

De mest brukte vervetiltakene har vært utdeling av vervebrosjyre, informasjon på facebooksidene og personlig kontakt med aktuelle/nye kvinner i bygda.

Media - Avisinnlegg

Det er meldt om 28 ulike oppslag i media. 6 lag har aktivt brukt forslag til leserinnlegg fra NBK. Team: nedleggelse av bofellesskap i bygda, kunstutstilling, overrekkelse av båreteppe til sjukeheimen, handle lokalt-dagen, lunsj til Tine fotballskole, trussel om nedleggelse av barnehagen i bygda, høsttakkefest.

Videomøte den 02.06.2021

Kulturdager på Tresfjord museum

JUBILANTER 2021

GOSSEN BYGDEKVINNELAG – 60 ÅR

Den 5. november markerte Gossen bygdekvinnelag sitt 60-årsjubileum. Distriktsleder Liv Borghild Hildre sendte laget blomster og en virtuell hilsning på video da hun var forhindret fra å delta.

Gossen er et meget aktivt lag, et av de mest aktive lagene i fylket. Liv Borghild berømmet laget for alt det hadde fått til i 2021 til tross for koronarestriksjoner og trakk spesielt frem prosjektet Tradisjonsmat i skolen, der elevene fikk være med fra fising på sjøen til å lage fiskekaker og få de på bordet.

I tillegg så har Gossen blitt valgt ut til å delta på tur til Finland i desember 2021 ifbm. utvekslingsprosjekt mellom Norge, Finland og Latvia. Det blir spennende å høre fra prosjektet ved en senere anledning.

Distriktsleder Liv Borghild Hildre sendte videohilsen til Gossen bygdekvinnelag.

ÅSSKARD BYGDEKVINNELAG – 70 ÅR

Laget markerte sitt 70-årsjubileum den 25. september 2021 med god tradisjonell middag, kaffe & kaker, loddsalg og koselig prat rundt småborda. De andre bygdekvinnelaga i kommunen var inviterte til markeringen. Lokallagets fadder Vivi-Ann Haukås deltok i feiringen og overrakte en blomsterbukett på vegne av distriktsstyret. Lokallagets navn – Åsskard – var utgangspunktet for hennes tale. Her er kortversjonen:

- Å – Åpenhet – Laget er en viktig møteplass for kvinner og grenda.
- S – Sosiale – Laget er bygdas trivselsagent.
- S – Sosial tiltak – Godt for både trivsel og mental helse.
- K – Kvinnenettverk – Vi er en del av et mangfoldig landsdekkende kvinnenettverk.
- Å – Aktive kvinner og aktivitet – Laget sørger for at «noe skjer».
- R – Raushet og respekt – Alle kan være med uavhengig av alder, yrke, interesser.
- D – Dyktige – Alle kan ikke alt, men sammen får laget det til.

Vivi-Ann Haukås – Gunda Bele. Leder Åsskard bkl

Gunda Bele – Jorun Fiske Pedersen, Øvre Surnadal bkl – Anne-Sissel Ulven Mogstad, Surnadal bkl

Åsskard bygdekvinnelag har også fått tildelt **hederspris for sitt eldrearbeid i Surnadal**. Det er Surnadal kommunes eldreråd som nominerer kandidatene, og i 2021 ble altså bygdekvinnelaget tildelt prisen med bakgrunn i sitt mangeårige arbeid for Åsskard og grendene rundt. Johanne Bøe Holten mottok prisen på vegne av laget.

Johanne Bøe Holten, Åsskard bkl

SAMRÅDINGSMØTE 9. OKTOBER I TRESFJORD

Engasjerte bygdekvinne samlet i vakre Tresfjord

Totalt var det 40 påmeldte til samrådsmøtet; 35 fra lokallaga og 5 fra distriktsstyret. I tillegg deltok medlemmer fra arrangørlaget Tresfjord bygdekvinne lag.

- Aud Marie Bergdal, leder for Tresfjord bygdekvinne lag, Aud Marie ønsket velkommen til samrådsmøte i Tresfjord.
- Presentasjon av og informasjon fra styret i Møre og Romsdal bygdekvinne lag
- Monika Frisvold Vaagan er 1. vara til sentralstyret i NBK og orienterte om:
 - 1) Guatemalaprojektet
 - 2) NBKs hjelpefond
 - 3) Medlemskontingenten - Hva brukes kontingenten til?
- Dagens hovedinnlegg: «Hvordan vi i næringsforum jobber for å skaffe engasjement i Vestnes kommune» v/tettstedkoordinator Josefine Rødal Tomren, Vestnes næringsforum.

Lokallaga fikk omvisning Tresfjord bydemuseum v/Olav Venås. Deretter samlet vi oss i Tresfjord kirke der vi fikk høre vakker sang v/Rita Kjersem og interessant kirkehistorie av Martinus Løvik. Liv Borghild Hildre fortalte og viste bilder fra en innholdsrik distriktledersamling i Finnmark i juni i år.

Samrådsmøtet ble avsluttet med ett flott koldtbord, lokal underholdning, utlodning av mange fine gevinster, kaffe og kaker og prat i godt selskap.

ORGANISASJONSKURS 23. OKTOBER 2021 I VALLDAL

Distriktsstyret inviterte i samarbeid med Valldal bygdekvinnelag til organisasjonskurs i Valldal lørdag den 23. oktober 2021. Det møtte tilsammen 18 bygdekvinner fra bygdekvinnelaga Ørskog, Austefjord og Valldal – i tillegg til distriktsstyret.

Distriktsleder Liv Borghild Hildre fortalte om distriktsstyret og presenterte distriktsstyret. Hun rettet stor takk til Valldal bygdekvinnelag for initiativet til organisasjonskurset.

Leder i Norges bygdekvinnelag, Jorun Henriksen, deltok og holdt en informativ orientering om stort og smått i NBK bl.a. om ny NBK-logo, valgpakker med våre hjertesaker, prosjektet tradisjonsmatskolen, verving, Guatemalaprojektet.

NBK-leder Jorun Henriksen er her omkranset av medlemmer fra Valldal bygdekvinnelag
F.v. Petra Jemtegaard, Inger Sandnes, Mette Marie Døving, Bjørg Sætren Kleppe, Jorun Henriksen, Nelly Marie Ytterli, Solveig Linge Stakkestad og Mette Valldal, Forann Åse Opskar

NBKS INSPIRASJONSSEMINAR PÅ LILLEHAMMER

5.-7 november 2021

Fra Møre og Romsdal distriktsstyre deltok: Liv Borghild Hildre, Nelly Marie Ytterli, Gunda Bele, Bjørg Sætren Kleppe og Vivi-Ann Haukås. Lokallag fra Møre og Romsdal som var tilstede: Eidsbygda, Tresfjord, Valldal og Ørskog bygdekvinnelag.

NBK-leder Jorunn Henriksen åpnet møtet og ønsket velkommen. Et rikholdig program fulgte:

- **Tinashe Williamson**, forfatter, modell og skuespiller, var første foredragsholder ut og holdt et engasjerende innlegg om hvordan snakke om rasisme i hverdagen.
- **Vi høster som vi sår v/Robert Mood**, tidligere general i forsvaret og tidligere president i Norges Røde Kors. Militær tenkemåte har noe å lære oss alle, og forsvarets verdier om samhold, disiplin og involvering kan overføres til både jobb og privatliv.
- **Bærekraftig matkunnskap v/Astrid Regine Nässlander**, kokk og gründer. Nässlander fortalte om sin reise som skolelei ungdom til livsglad kokk og gründer.
- **Kvinner i kamp v/Marta Breen**, forfatter og feminist. Breen guidet forsamlingen gjennom feministenes historie fra de første kvinnesaksmøtene, kampsak om stemmerett og frem til dagens #metoo.
- **Bygdekvinneprisen 2021** ble tildelt Kristin Lemme fra Voss, gründer av FLOR og medlem av Bjørgum bygdekvinnelag. Kristin Lemme beskrives som dyktig, engasjert i bygdemiljøet, tar vare på tradisjoner samtidig som hun tenker nytt. Lemme har utviklet fine og funksjonelle arbeidsklær for kvinner, først og fremst for kvinner i landbruket, da hun fant klærne tunge, store og ukomfortable.

- **Årets lokallag** ble Rendalen bygdekvinnelag. Lokallaget har vært en viktig bidragsyter over lengre tid, også gjennom koronaåret, for å styrke og synliggjøre lokalt kvinnefelleskap, på tvers av alder, interesser og grender.
- **Hearts in the ice v/Hilde Fålun Strøm**, eventyrer, forfatter og polarambassadør. Strøm var sammen med Sunniva Sørby en av de to første kvinnene som overvintret på Svalbard alene uten menn. De bodde på Bamsebu – en liten fangsthytte langt fra sivilisasjonen på Svalbard - i 19 måneder og var såkalte folkeforskere (uten forskerbakgrunn).
- **«Anne sa nei til 150 millioner kroner – vil ta vare på matjorda»**
Anne Frøyland Grødem er melkebonde i Time kommune, Rogaland. Kommunen har vedtatt at de skal omdisponere jordbruksarealer til bygging av nytt datalagringscenter samt ny veg til senteret. Dette vil berøre Grødem sin familiegård da hele området skal omreguleres til næringsområde. Hun er tilbydd 150 millioner kroner for gården sin, men takker nei.
- **Hvilke drivkrefter og interesser ligger bak kampen om arealressursene? v/Anne Ekornholmen**, politisk redaktør i Nationen.
- **Bunad som kulturarv v/Camilla Rossing**, daglig leder for Norsk institutt for Bunad og Folkedrakt. Instituttet er et nasjonalt kompetansesenter som arbeider med dokumentasjon, forskning og formidling av folkedrakt og bunad.
- **Mysteriet kvinnelige hormoner v/Anita Kåss**, lege og forsker.
Kåss har forsket på leddgikt og andre autoimmune sykdommer. Hun fortalte om sin oppvekst med en syk mamma som døde av leddgikt i ung alder. Dette ga motivasjon for å forske på og finne ut mer om de autoimmune sykdommene og med et sterkt ønske om å finne en medisin mot sykdommen.

ÅRET MED BONDELAGET

Som nyvalgt nestleiar i Distriktsstyret tykte eg at eg måtte seie ja til å ta på meg oppgåva som styremedlem i Bondelaget.

På første møtet skjøna eg at dette vart ei bratt læringskurve. Og det sa eg også. Men gjer ein sitt beste er det ingen som kan kreve meir. I september var det kurs for nytillitsvalgte og eg var mellom dei som var i Oslo to dager.

BROT I JORDBRUKSFORHANDLINGANE

Våren 2021 kom med brot i jordbruksforhandlingane. Mange lokallag var godt synlege gjennom ulike lokale aksjonar. Og to bønder frå Vistdal reiste på traktortur til Oslo. Dei hadde da eit klart budskap til Statsministeren frå Møre og Romsdal bondelag. Inntektene i jordbruket må løftast opp på same nivå som resten av samfunnet. Eit samla landbruk stod bakom dette kravet i 2021. Inntektsløft har vore tema på alle arenaer der landbruket har stått på dagsorden. Det har vore ei prioritert oppgåve for Bondelaget i Møre og Romsdal å fortelje om alvoret knytta til økonomien i næringa. Fylkesstyret vil fortsette å jobbe for at landbruket skal bli likestilt med andre i samfunnet.

MJØLKEKVOTER

Mjølkeproduksjon er ein av bærebjelkane i landbruket i fylket. Fylkesstyret har også dette året vore opptekne av kvoteordningane. Fylkesstyret meiner at det er viktig at produksjonsrettighetene på mjølk blir overførte til aktive drivere.

HJORTEBESTANDEN

Hjortebestanden er rekordstor i fylket vårt. Og det oppleves som eit stort problem fleire plassar i fylket. Eit prosjekt som har pågått eit par år viser at utsatte områder har betydelege avlingstap. Noko som fører til økonomiske tap for dei bøndene det gjeld.

JORDVERN

Jordvern er veldig viktig og som tidlegare har det vore ei prioritert oppgåve også i 2021. Fylkeskontoret samarbeider tett med Jordvernforeininga i fylket der rådgjevar Atle Frantzen sit i styret.

VELFERDSORDNINGA

Velferdsordninga har fylkesstyret brukt alle høve til å snakke om. Svangerskap, fødsel og permisjon har stått på dagsorden der det har vore mogeleg. Nestleiar i fylkesstyret i Bondelaget samt rådgjevar på fylkeskontoret vart på slutten av året invitert med i ei arbeidsgruppe i Norges Bondelag der dei skal skissere og vere med å finne måter for å forbetre velferdsordningane i landbruket.

NORSK MAT PÅ BORDET

Stemninga blant bøndene var ikkje så lett lenger. Alle vil ha mat på bordet. Vi i Bygdekvinnelaget må stå på saman med dei og jobbe for at vi har mest mogeleg NORSK mat på bordet. Det vil vi ha i framtida også.

Hausten kom med regjeringsskifte og det vart lettare å vere bonde. I Hurdalsplattforma har regjeringa forplikta seg til mykje. Det gjer at det no er lettare å løfte kvarandre fram. Berre det å tenkje på at no skal det positive gro. Løfta som er gjeve skal gjerast om til praktisk landbrukspolitikk.

LEIARMØTE I ØRSTA

November kom med leiarmøte i Ørsta. Der var det besøk av Per Vidar Kjølmoen som er ny på Mørebenken og ny landbrukspolitisk talsmann AP. Kjølmoen forsikra forsamlinga om at han har ambisjonar og tek jobben på alvor.

Ved festmiddagen på kvelden var eit av høgdepunkta overrekking av diplom og blomster til Kari Redse Håskjoldfrå Volda. Ho er æresmedlem i Bondelaget for langvarig og uthaldande innsats for landbruket og matproduksjon, både regionalt, nasjonalt og internasjonalt.

ÅRETS LOKALLAG 2021

Molde bondelag er i 2021 kåra til årets Lokallag i Møre og Romsdal.

ÅRETS UNGE BONDE 2021

I 2021 fekk vi årets unge bonde i Sofie Høybakk frå Vigra. Ho er den første frå vårt fylke. I eit område der mange legg ned drifta har ho tort å satse. Ho har utvida og oppgradert etter at ho tok over garden for fire år sidan.

Dette året vart det endringar på Fylkeskontoret. Nina Kolltveit Sæter vart ny organisasjonssjef og Anne Marit Riste kom inn som ny rådgjevar frå august.

Eg sluttar med å seie at det fortsatt er viktig å støtte opp om den NORSKE BONDEN.

Eg veit at nokre lokale bondelag arrangerer Bondens lunsj- Eg ynskjer at bygdekvinnelaga kan bli invitert og at vi kan få til eit enda tettare samarbeid enn det vi har i dag.

Nelly Marie Ytterli

STUDIEFORBUNDET
KULTUR og TRADISJON

Studieforbundet Møre og Romsdal

Styret i Møre og Romsdal studieforbund har i 2021 bestått av:

Leiar	Anne Juveli Ludvigsen, Møre og Romsdal Husflidslag
Sekretær	Jonny Lyngstad, Slekt og Data Møre og Romsdal
Kasserar	Marianne Fivelstad, Sunnmøre Frilynde Ungdomssamlag
Styremedlem	Nelly Marie Ytterli, Møre og Romsdal Bygdekvinnelag
Styremedlem	Tomas Flatøy, Nordmøre og Romsdal Ungdomslag

Skal du arrangere kurs? Husk å søke om støtte.

Se informasjon på nettsiden: <https://www.kulturogtradisjon.no/tilskudd>

JULEKALENDER 2021

Julekalenderen er hovedinntekta til Disktriktsslaget. Kalenderen er populær og den er lett å selje.

Hovedansvaret for julekalenderen har nestleiar Nelly Marie Ytterli hatt saman med styremedlem Bjørg Sætren Kleppe. I tillegg har vi hatt hjelp av leiaren vår, Liv Borghild Hildre. Vi har gjort jobben med søknadane og kontakten med trykkeriet.

Vi vil rette ein stor takk til alle bygdekjennene i fylket vårt. Det er lett å stå på litt ekstra når alle er så positive. Kalenderen vart ein suksess denne gongen også. Det hadde den ikkje vore uten alle dei flotte gevinstene som vi fekk. Firma, store som små er også veldig positive når ein spør.

Stor takk til alle som har solgt kalendere. Av dei 2000 kalenderne vi hadde var det berre 13 i talet som ikkje var tinga da vi var ferdig å pakke. Dei vart med til Inspirasjonsseminaret på Lillehammer- og der vart dei selde.

Hva jobber vi med?

- Levende bygder
- Inkludering
- Tradisjonsmat
- Jordvern
- Skolemat
- Forbrukerorganisasjon
- Levende bygder!

Mattradisjoner

Vi tar
tradisjonene
videre

Til alle bygdekvinne
før og nå:

Takk for jobben

bygdekvinnelaget.no